

Vlaams
Parlement

vergadering **C200 – LAN12**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 8 mei 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de voorbereiding van de Europese regelgeving in verband met standaardzaaigoed - 1518 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Europese suikerquota - 1530 (2012-2013)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het onderzoek naar wijndruiven en het zoeken naar geschikte wijngebieden - 1459 (2012-2013)	8

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de voorbereiding van de Europese regelgeving in verband met standaardzaaigoed - 1518 (2012-2013)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister-president, eerder nam het Europees Gerechtshof een besluit dat enkel ambtshalve toegelaten zaaigoed nog zou mogen worden verkocht in de Europese Unie. De Europese Commissie werkt nu naar verluidt aan een nieuwe verordening inzake de zadenmarkt, waardoor land- en tuinbouwers verplicht zouden worden standaard zaaigoed te gebruiken. Er zou sprake zijn van de verplichte registratie van alle soorten zaaigoed.

De toelatingsprocedures voor dergelijk standaard zaaigoed zou de kleinschalige ondernemingen in die sector, om nog maar te zwijgen van individuele boeren of hobbytuiniers, voor erg zware financiële en administratieve opdrachten plaatsen. Dat zou op korte termijn tot een aanslag kunnen leiden op zeldzame en oude variëteiten van groente- en graansoorten, wat haaks staat op de ideeën inzake biodiversiteit en bijvoorbeeld ook voorbijgaat aan het feit dat net die oude inheemse soorten geen of minder pesticiden vereisen, aantrekkingskracht hebben op endemische diersoorten enzovoort. Overigens is er in Vlaanderen de voorbije jaren net een heropleving van de interesse in zogenaamde ‘vergeten groenten’, wat zich uit in kleine kwekerijen, in restaurants, bij hobbyisten.

Minister-president, wat is uw inschatting van de verordening ter zake die momenteel door de Europese Commissie voorbereid zou worden? Was er hieromtrent overleg met de lidstaten en de regio's? Wilt en kunt u op enige wijze pleiten voor gepaste aandacht voor het vrijwaren van minstens de gewoonte dat oude en zeldzame soorten zaaigoed geruild of in kleine hoeveelheden verhandeld worden, zodat de betrokken variëteiten van groente- en graansoorten ook in de toekomst in onze streken verder ongestoord gekweekt en geteeld kunnen worden?

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister-president, collega's, ik vind dit een heel belangrijke vraag. We moeten dit heel voorzichtig en kritisch benaderen. Uit de literatuur blijkt dat tweederde van de wereldhandel in zaden in handen is van slechts tien bedrijven. Die tien bedrijven zijn sterk gelinkt aan de petroleumsector en aan de ggo-sector (genetisch gemodificeerd organisme).

Ik verwijs ook naar een resolutie die het Vlaams Parlement heeft aangenomen over de grootschalige landpacht. Heel de problematiek van de zadenbescherming én de ggo's én de grootschalige landpacht én de concentratie van de macht bij enkele grote multinationals is een nefaste ontwikkeling voor de landbouw. Wat mij ook sterk frappeert, is dat het argument wordt ingeroepen dat het nuttig zou zijn in de strijd tegen de honger en nuttig voor de wereldvoedselvoorziening. Maar daar wringt het schoentje nu net: we kunnen een basisrecht als voedselvoorziening wereldwijd toch niet overlaten aan slechts een tiental bedrijven, die zo een monopoliepositie verwerven? Waakzaamheid is mijns inziens geboden. We moeten daar sterk tegen reageren.

Ik wil onder meer verwijzen naar het alternatief dat professor De Schutter hier al is komen voorstellen in de commissie. Er zijn alternatieven en sporen uit te zetten om de landbouw, ook op het vlak van de wereldvoedselvoorziening, te verduurzamen en alle kansen te geven.

Dat staat haaks op het model dat nu, vooral onder Franse druk, in Europa wordt doorgedrukt. Ik stel voor dat we daar sterk voorbehoud tegen maken.

De heer Jos De Meyer: Als ik het goed begrijp, minister-president, vertrekken de voorstellen van de Commissie nu nog maar naar de Raad van Ministers en het Europees Parlement. Ik veronderstel dus dat er nog ruime kansen bestaan tot bijsturing, of vergis ik mij?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Peeters, gisteren hebben we het in een andere commissie al over landpacht in ontwikkelingslanden gehad. Landpacht is een vrij complex gegeven, waar we met enige nuancering en met grote feitenkennis over moeten spreken.

Mijnheer Reekmans, het huidige Europese wetgevende kader voor plantaardig ‘vermeerderingsmateriaal’ – het zaai- en plantmateriaal – bestaat uit twaalf raadsrichtlijnen, één voor elke subsector, bijvoorbeeld zaaigranen, pootaardappelen, groenten, groenvoedergewassen, bieten, fruitgewassen, bosbouwkundig teeltmateriaal, wijnstokken, siergewassen enzovoort.

De eerste richtlijnen dateren uit de jaren zestig en zijn in de loop der jaren geregeld herzien. De basisprincipes zijn steeds het garanderen van kwalitatief hoogstaand zaaizaad en plantgoed waarop de landbouwer kan vertrouwen. Het is belangrijk om dat basisprincipe ook mee te nemen in de rest van het verhaal. De bedoeling van de richtlijnen was dus vooral om te vermijden dat plantaardig vermeerderingsmateriaal van mindere kwaliteit op de markt zou komen en om eventuele fraude tegen te gaan. Kwaliteit wordt gegarandeerd door enkel rassen in de handel te brengen die OHB zijn, wat staat voor onderscheidbaar, voldoende homogeen en bestendig. Men spreekt in dat kader van de OHB-kenmerken van een ras.

Daarnaast moeten de rassen een toegevoegde cultuur- en gebruikswaarde (CGW) hebben ten opzichte van reeds bestaande rassen. Deze strenge eisen gaan gepaard met strenge controles en in hoge mate verplichte certificering – etikettering – van het zaai- en plantgoed alvorens het op de markt mag komen.

Naast de raadsrichtlijnen zijn er een hele reeks van bijhorende commissierichtlijnen – beschikkingen en besluiten om de verdere implementatie te regelen. Die commissierichtlijnen worden steeds besproken en goedgekeurd in het desbetreffende Europees Permanent Comité voor zaai- en plantgoed. Een specialist van het beleidsdomein Landbouw en Visserij vertegenwoordigt Vlaanderen in dit comité. De commissie en de lidstaten hebben reeds langer oog voor oude oorspronkelijke rassen waarvoor nu reeds in de huidige regelgeving uitzonderingen zijn toegestaan op de strenge regels. Voorbeelden van enkele belangrijke commissierichtlijnen op dit vlak zijn: RL 2008/62/EG, RL 2009/145/EG en RL 2010/60/EU, die respectievelijk minder strenge regels opleggen voor zaaigoed van oude rassen – instandhoudingsrassen – van respectievelijk landbouwgewassen, groentegewassen en groenvoedermengsels. Ze moeten niet aan de strenge OHB-eisen voldoen, maar mogen langs de andere kant daarom slechts in beperkte hoeveelheden en in duidelijk afgebakende gebieden verhandeld worden. Die verschillende richtlijnen zijn omgezet in diverse Vlaamse ministeriële besluiten.

Het Directoraat-Generaal Gezondheid en Consumenten (DG SANCO) van de Europese Commissie werkt al geruime tijd aan een hernieuwde regelgeving voor zaaizaden en plantaardig teeltmateriaal met het oog op een grotere harmonisatie van regels over alle subsectoren heen, een verregaande administratieve vereenvoudiging en een verhoogde efficiëntie en effectiviteit.

Dit initiatief voor Better Regulation is gestart in 2007 met het uitschrijven van een oproep – Terms of Reference – om een externe evaluatie te laten maken van het globaal regelgevend kader. Dit evaluatierapport werd afgerond eind 2008. Daarna kwam er een grote internationale Seed Conference in 2009, een actieplan in 2009, een publieksconsultatie in 2011 en een impact assessment in 2012.

In de loop van 2012 heeft DG SANCO meermaals werkgroepen georganiseerd waarin het de lidstaten heeft geconsulteerd en geïnformeerd over zijn denkpistes en plannen, en dit ter voorbereiding van het nieuw regelgevend kader waaraan men intern werkt. De Europese Commissie heeft haar nieuw voorstel tot verordening, die de twaalf bestaande raadsrichtlijnen zal vervangen, afgelopen maandag 6 mei bekendgemaakt.

De ontwerpverordening met betrekking tot plantaardig teeltmateriaal werd als één pakket publiek gemaakt, samen met vier andere ontwerpverordeningen inzake plantengezondheid, diergezondheid, en de officiële controles en financiële aspecten in deze aangelegenheden. Samen vormen zij het zogenaamde five pack. Je moet dus alert zijn op Europees niveau: er is het five pack, het six pack enzovoort. Je mag je niet vergissen.

Het ontwerp bevat meer vereenvoudigde en flexibele regels voor het in de handel brengen van zaden en ander plantaardig teeltmateriaal met het doel om de productiviteit, flexibiliteit en diversiteit van de productie te verzekeren en de handel te vergemakkelijken. Een doel van de regelgeving is de gebruiker een keuze te geven tussen nieuwe en geteste rassen, heterogeen materiaal dat niet voldoet aan een rasdefinitie, traditionele rassen en materiaal bestemd voor nichemarkten.

De brede keuze van materialen en de verbeterde testvoorschriften zullen bijdragen tot de bescherming van de biodiversiteit en een veredeling die gericht is op duurzame landbouw. Het gebruik van zaaigoed in privétuinen is niet opgenomen in de EU-wetgeving. Er wordt bovendien verduidelijkt dat een niet-professionele tuinder, bijvoorbeeld een privétuinder, zaad met andere particuliere tuinders kan uitwisselen zonder te vallen onder de regels van de voorgestelde verordening.

Deze ontwerpregelgeving vanuit de Europese Commissie moet nog een lange regelgevende procedure doorlopen. Er moet een consensus worden bereikt tussen de Europese Commissie, de Raad en het Europees Parlement, vooraleer het definitief kan worden. De huidige verwachting is dat dit pas in 2016 zal gebeuren. In het regelgevend proces zal Vlaanderen van dichtbij betrokken worden via de deelname aan de raads werkgroepen, waarin het voorbereidende werk zal gebeuren voor Coreper en de Raad van Ministers van Landbouw.

Onze administratie bestudeert de voorstellen van de Europese Commissie in overleg met externe experts. Indien nodig zal Vlaanderen, in overleg met Wallonië, verbetervoorstellen doen om de voorstellen bij te schaven of bij te sturen. In elk geval zal vanuit Vlaanderen de nodige aandacht gaan naar aangepaste regels voor oude landrassen en amateurrassen. Tezelfdertijd zal erop worden toegezien dat de bestaande professionele zaaizaadsector en het hoge niveau van kwaliteit van het zaaigoed niet ondermijnd wordt.

Voorzitter, collega's, het is terecht dat dit probleem hier wordt aangekaart. We staan aan het begin van een lange periode. Onze administratie kijkt dit momenteel. Als deze commissie daar verder een debat over wil voeren, sta ik daarvoor open. We kunnen dan experts inschakelen die ons verder kunnen inlichten en waaraan we vragen kunnen stellen. We zullen politiek ook onze standpunten verder opmaken en verfijnen. Ik sta daar dus zeker voor open. Ik hoop dat ik met mijn antwoord toch al een en ander heb kunnen duiden, en dat ik minstens duidelijk heb kunnen maken dat we nog tijd hebben om daar uitgebreid over te discussiëren, mocht u daarop aandringen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. De berichtgeving hierover gebeurt vandaag vooral in de Duitse pers, en minder in de onze. Ik stel deze vraag omdat ik vind dat dit parlement en de Vlaamse overheid moeten kunnen bekijken wat de toekomst zal brengen op dit vlak. U zegt dat de weg nog lang is, en u hebt gelijk, maar het is toch wel belangrijk dat Vlaanderen een heel duidelijk standpunt inneemt ten aanzien van de Europese Commissie.

We willen allemaal de pesticiden en sproeistoffen doen afnemen. Dat komt uiteindelijk ook de volksgezondheid ten goede. Daarvoor hebben we echter die oudere, inheemse soorten nodig, want net die soorten vergen veel minder pesticiden. Dat vind ik belangrijk. Dat is het aandachtspunt waarop ik wil wijzen. Natuurlijk geldt dat niet voor de privétuinen, dat weet ik ook wel. Er zijn echter toch nog heel veel landbouwers die met die oudere gewassen werken. Natuurlijk zal er ook sprake zijn van een soort prijzencompetitie. Er zal sprake zijn van prijzen met twee snelheden voor zaaigoed, met het industriële zaaigoed enerzijds en het inheemse, ambachtelijk gemaakte zaaigoed anderzijds. Vlaanderen probeert in de toekomst zo veel mogelijk het gebruik van pesticiden en dergelijke te vermijden. We moeten hier dus voldoende aandacht aan schenken. Ik weet het: het is misschien nog heel vroeg om daarover een heel duidelijk standpunt in te nemen, maar ik hoop dat de bedenkingen die hier werden geformuleerd naar aanleiding van deze vraag, alleszins mee in overweging worden genomen.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik neem er akte van dat we de verbetervoorstellen eventueel nog eens kunnen bespreken in deze commissie, dat er aandacht voor zal zijn. Dat verheugt me. Anderzijds lees ik ook in de pers dat er bij het Directoraat-Generaal voor Landbouw en Plattelandsontwikkeling toch ook wel verzet is tegen het voorstel van SANCO. U hebt terecht opgemerkt dat het nog vrij vroeg in de besluitvorming is, maar ik denk ook dat er veel verdeeldheid is over het voorstel dat nu wordt gelanceerd. Eens te meer is het dus belangrijk dat deze commissie daar toch enig zicht op kan hebben, dat we de ontwikkelingen kunnen volgen. Voorzitter, misschien kunnen we daar straks aandacht voor hebben, bij de regeling van de werkzaamheden. Er is natuurlijk nog tijd: dit zal niet voor volgende maand zijn. Het is echter toch een thema dat we op de agenda moeten zetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *De heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Europese suikerquota - 1530 (2012-2013)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, geachte leden, in het kader van de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid komt ook de suikerquotaregeling aan bod. In het voorstel van de Europese Commissie zou de suikerquotaregeling in 2015 verdwijnen. Anderen pleiten voor het behoud ervan tot 2020. Dat geeft de landbouwers immers meer tijd om zich aan te passen aan het verdwijnen van het quotum.

In Vlaanderen gaat het niet zozeer om de quota, maar om het sluiten van interprofessionele akkoorden. In de suikersector is er sprake van een goede, intense en dus voorbeeldige samenwerking tussen de suikerbietplanters en de suikerfabrikanten. Het behoud van het quotum is een economische noodzaak, stellen de telersverenigingen. Anderen oordelen dat het afschaffen van het quotum net een kans zou kunnen zijn. Het behoud van het systeem van interprofessionele samenwerking blijft in elke situatie ongetwijfeld belangrijk. Ondertussen zijn de gesprekken over de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid volop gaande tussen de Europese Commissie, de Raad en het Europees Parlement, de zogenaamde trilogieën.

Minister-president, wat is de stand van zaken met betrekking tot dit dossier? Wat is het standpunt van de Europese Commissie, van de diverse lidstaten en van het Europees

Parlement? Wat denken de Vlaamse stakeholders hierover? Welk standpunt zal Vlaanderen innemen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, de bespreking van de suikerquota gebeurt in het kader van de besprekingen over de integrale gemeenschappelijk marktordening. Die besprekingen vormen een van de vier onderdelen van de algemene hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Nadat dit meermaals aan bod is gekomen in de vergaderingen van de Europese Landbouwwraad, in november 2011 en in januari en november 2012, werden de standpunten gefinaliseerd op de bijeenkomst van het Speciaal Comité Landbouw van 11 maart 2013. Op 19 maart 2013 heeft de Europese Landbouwwraad dan een finaal mandaat met betrekking tot de integrale gemeenschappelijk marktordening opgesteld, om de trilog met het Europees Parlement en de Europese Commissie aan te gaan. Die trilog is in midden april van start gegaan en is nu volop bezig, met het oog op het bereiken van een politiek akkoord over de basisakte tussen alle instellingen die eind juni door de Raad zou moeten worden goedgekeurd. De discussie over de suikerquota wordt als politiek gevoelig beschouwd. Dat is dus de stand van zaken op Europees vlak.

U vraagt naar het standpunt van onder meer de Europese Commissie en de diverse lidstaten. De Europese Commissie blijft bij haar standpunt dat ze de suikerquotaregeling wil beëindigen in het seizoen 2014-2015, dus tegen 30 september 2015.

In de Landbouwwraad waren er van in den beginne twee grote groepen. Enerzijds zijn er veertien lidstaten die tegen de afschaffing in seizoen 2014-2015 zijn en het behoud, bij voorkeur tot 2019-2020, steunen. Het gaat om België, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Polen, Hongarije, Finland, Spanje, Portugal, Griekenland, Slowakije, Litouwen, Roemenië en Kroatië. Anderzijds zijn er acht lidstaten die akkoord gaan met de afschaffing in het seizoen 2014-2015. Het gaat om Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Zweden, Denemarken, Estland, Letland, Bulgarije en Malta.

Een zestal lidstaten is nog niet tot een definitief standpunt gekomen. Dat zijn Slovenië, Italië, Ierland, Cyprus, Tsjechië en Luxemburg.

De lidstaten hebben tijdens de Landbouwwraad van 19 maart aan de Raad het mandaat gegeven om tijdens de trilog een verlenging van twee jaar van de suikerregeling tot seizoen 2016-2017, dus tot 30 september 2017, te bepleiten. Vanuit Vlaanderen konden we ons vinden in dit tussenvoorstel op voorwaarde dat de huidige mogelijkheid van het maken van interprofessionele akkoorden tussen de suikerfabrikanten en de suikerbietenkwekers kon worden gewaarborgd, ook na het beëindigen van het suikerquotum. Wij hebben daar in het trilateraal overleg met het voorzitterschap en de Europese Commissie een hard onderhandelingspunt van gemaakt.

Het Europees Parlement wil het suikerregime nog steeds verlengd zien tot het seizoen 2019-2020.

De Vlaamse bietenkwekers streven een behoud van de suikerregeling tot minstens 2019-2020 na. Het behoud van de suikerregeling is hun ogen vooral van belang omdat de mogelijkheid van het afsluiten van interprofessionele akkoorden erin vervat zit, evenals een gegarandeerde minimumprijs. Op die manier versterkt deze regeling hun marktpositie ten opzichte van de suikerfabrikanten. De twee suikerfabrikanten die nog overblijven in ons land, Tiense Suiker en Iscal Sugar, sluiten zich hierbij aan om hun leveranciers van suikerbieten te steunen, alhoewel ze beide niet volledig overtuigd zijn van het voordeel van deze verlenging.

De gebruikers van suiker, dat zijn de voedingsproducenten en frisdrankproducenten, vragen een zo snel mogelijke afschaffing van de suikerregeling in het seizoen 2014-2015. Zij worden

naar eigen zeggen geconfronteerd met veel te dure suiker in vergelijking met hun concurrenten buiten de EU.

Vlaanderen ondersteunt de vraag tot behoud van de suikerregeling met enkele jaren. Op deze manier kan de suikerbietsector plannen maken op langere termijn en zich voorbereiden op een tijdperk zonder quota. Vlaanderen pleit echter vooral voor het behoud van een sterke interprofessionele werking, gesteund op gedetailleerde bepalingen betreffende de aankoopvoorwaarden voor suikerbieten. De bietenproducenten zitten immers in een afhankelijke positie omdat de ongeveer 8200 suikerbietenplanters in ons land hun bieten moeten afzetten bij nog slechts twee suikerfabrikanten.

Deze interprofessionele bepalingen moeten volgens Vlaanderen ook na 2020 behouden blijven. Enkel met goede interprofessionele afspraken, verankerd in een Europees kader, met het behoud van een zekere bescherming aan de EU-grens en met het voortbestaan van het nodige vertrouwen en respect tussen de partners van de suikerbietsector, kan een afschaffing van de suikerquota op termijn opportuniteiten scheppen. Ik vind dit een heel overwogen en wijs standpunt ter zake, maar ik kijk natuurlijk uit naar de reacties.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, het antwoord van de minister-president was heel duidelijk. Het is inderdaad een politiek uitermate gevoelig dossier met een grote verdeeldheid op Europees vlak. Het compromis dat door Vlaanderen en België verdedigd wordt, is inderdaad een realistisch pragmatische houding.

Minister-president, terecht stelt u dat de interprofessionele akkoorden, in welke situatie dan ook, uitermate belangrijk blijven. Alleen was het mij minder duidelijk of het standpunt dat de interprofessionele akkoorden uitermate belangrijk zijn, ook op Europees vlak wordt gedeeld.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: De Commissie zit in ieder geval op onze golflengte. Dat geldt natuurlijk niet voor alle lidstaten, maar de Commissie volgt ons daarin.

De heer Jos De Meyer: We zullen dit met de nodige aandacht blijven volgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *De heer Jos De Meyer, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het onderzoek naar wijndruiven en het zoeken naar geschikte wijngebieden
- 1459 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister-president, collega's, ik heb een vraag om uitleg ingediend over het onderzoek naar de wijndruiven en het zoeken naar geschikte wijngebieden. We weten allemaal dat de Vlaamse wijnbouw de afgelopen decennia enorm in de lift zit, met telkens een gestage groei. We weten ook, minister-president, dat u in uw beleidsplan initieel hebt aangekondigd dat u de wijnbouw mee wenste te ondersteunen. Wat dat betreft, is er ook in 2012 een rondetafelconferentie geweest en werden er in deze commissie al een aantal gespreken over gevoerd.

De gestage groei is er. In 2011 werd ongeveer 200 hectare door wijnbouwers gebruikt. De cijfers voor 2012 zijn me nog niet bekend, maar als we de Hasseltse professor Houben mogen

geloven, blijft het aantal wijnbouwers en wijngaarden gestaag stijgen. Die gestage groei is op zich een goede zaak.

Als het in een stroomversnelling zou komen of als er massale aanplantingen of een massaproductie zou komen, zou het fragiele evenwicht kunnen worden verstoord. Dat is duidelijk iets wat we niet willen. Gezien onze hoge loonkosten is het bovendien aangewezen om vooral op kwaliteit in te zetten. Wat dat betreft, liggen de kaarten gunstig en zeker in de provincie Limburg is dat zo. Door de klimatologische veranderingen wordt Vlaanderen almaar meer geschikt om aan wijnbouw te doen. Naast de verschuiving van de temperaturen bevat onze grond ook een goede vochtigheid, is hij niet te zuur of te zanderig en is er sprake van een goede oriëntatie richting zuidoosten. Vooral de Maasvallei, Zuid-Limburg, het Hageland, de Vlaamse Ardennen en het West-Vlaamse Heuvelland zijn geschikte regio's voor de wijnbouw.

Ook in de buurlanden groeit dit besef. Daarom is het van groot belang dat we in Vlaanderen duidelijk weten welk areaal voor wijnbouw in aanmerking komt. Ook onze Vlaamse landbouwers moeten dit weten, zodat zij tijdig actie kunnen ondernemen om geschikte gronden voor wijnbouw te verwerven. We weten dat op dit ogenblik heel wat mensen die in de fruitsector actief zijn, ook interesse tonen om over te schakelen naar wijnbouw. Het is dus goed om alles in kaart te brengen.

Dit brengt me bij wat recent in de pers is verschenen in verband met het kenniscentrum voor de wijnbouwsector. Minister-president, in het verleden hebt u al aangegeven dat u niet zou overgaan tot de oprichting van een kenniscentrum, wat uiteraard te betreuren valt. U hebt er toen voor gekozen om over te gaan tot een teelttechnische werkgroep druiventeelt. Vanuit de sector zelf hebt u wellicht kennis gekregen van de kritiek dat er zeker ook een werkgroep vinificatie noodzakelijk is. Voldoende aandacht schenken aan de druiventeelt enerzijds, is uiteraard belangrijk, maar anderzijds is de vinificatie of de wijze waarop men effectief overgaat tot het maken van de wijn, zeker zo belangrijk.

In Sint-Truiden is onlangs het Proefcentrum Fruit (pcfruit) open gegaan. Daar doet men op dit ogenblik een onderzoek naar een zestal fruitsoorten, helaas nog geen druiven. Het proefcentrum heeft zelf al duidelijk aangegeven dat het zelf onderzoek wil doen naar wijndruiven, maar zo ver is het op dit ogenblik nog niet. Tegelijkertijd weten we wel dat men een fiche heeft ingediend – er zijn echter heel veel fiches ingediend – voor het SALK-programma (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat) om te kijken of er eventueel in extra middelen kan worden voorzien om ook aan de wijnbouwsector tegemoet te komen.

Minister-president, wat is de stand van zaken van de uitvoering van het wijnbouwbeleid dat door u werd aangekondigd op de rondetafel wijnbouw vorig jaar? Zult u een initiatief nemen om het areaal dat in Vlaanderen geschikt is voor wijnbouw in kaart te brengen? Hoe staat u tegenover de ambitie van het proefcentrum in Sint-Truiden om ook onderzoek naar wijndruiven te doen? Het proefcentrum heeft aangekondigd dat te willen doen. Bent u bereid om hierover een onderzoek te laten plaatsvinden en de nodige initiatieven met betrekking tot wijnbouw te ondersteunen en daarvoor de nodige kredieten vrij te maken, desgevallend in het kader van het SALK? Bent u bereid om nieuwe initiatieven te nemen voor het hervatten van de dialoog tussen het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) enerzijds en wijnbouwers anderzijds met het oog op het uitwerken van een degelijk promotiebeleid voor de Vlaamse wijnen?

De heer Jos De Meyer: Minister-president, deze vraag is de voorbije jaren meermaals door andere collega's aan bod gebracht. Ik meen me wel te herinneren dat u niet hebt gezegd dat u dat kenniscentrum niet ziet zitten, maar wel dat u verwachtte dat de sector er mee in zou participeren. Dat is iets genuanceerder dan wat onze collega daarnet naar voren bracht.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, stap per stap en niet overhaast te werk gaan: we hebben dat gedaan in de paardensector en we gaan dit ook doen in de wijnbouwsector.

Ik geef u een overzicht van de stand van zaken. Mijn schriftelijke voorbereiding is wat uitgebreider. We hebben vorig jaar een rondetafel gehouden. Daarna zijn er heel wat initiatieven opgestart, waarvan er veel nu in uitvoering zijn. Ik zal de belangrijkste even overlopen. Kennisopbouw, beschermde oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen en mogelijkheden voor promotie waren de drie elementen die op de rondetafel zeer nadrukkelijk aan bod kwamen.

Wat betreft de kennisopbouw hebben we vastgesteld dat wijnbouwers nood hebben aan heel wat praktische kennis. Beginnende wijnbouwers kunnen de Syntra-opleiding wijnbouwer-wijnmaker volgen. Heel wat van deze wijnbouwers zijn trouwens lesgevers in deze cursussen en geven op die manier hun knowhow door. Wat de teelttechnische kant van de druiventeelt zelf betreft, zijn er in afspraak met de sector ook heel wat initiatieven genomen. Allereerst werd het technisch comité voor de druiven, voorheen de werkgroep druiventeelt genoemd, opgericht. Deze werkgroep heeft als doel de teelttechnische kennis van de wijnbouwers te versterken en een brug te slaan tussen de sector en de praktijkcentra. De werkgroep heeft in 2012 verschillende acties ondernomen om de teelttechnische kennis van de wijnbouwers op te bouwen. De werkgroep is een vijftal keer bijeengekomen. Ik heb een overzicht van alle acties die daaruit voortvloeien. Ik hoef die niet voor te lezen, voorzitter, tenzij u daarop aandringt. Het is indrukwekkend wat men gedaan heeft.

De voorzitter: Ik stel voor dat het schriftelijke antwoord aan iedereen wordt bezorgd zodat u dit kort kunt samenvatten.

Minister-president Kris Peeters: Dank u wel, voorzitter.

De vzw Belgische Wijnbouwers wil zelf ook opleidingen organiseren om de sector te professionaliseren. Om dit te realiseren, kan de vzw Belgische Wijnbouwers een eigen vormingsprogramma uitwerken voor het vormingsseizoen 2013-2014. Het programma kan worden ingediend ter financiering bij de Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling. Er zal dan worden bekeken in welke mate het programma kan worden gefinancierd via de werking van naschoolse vorming.

Het ADLO-demonstratieproject (Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling) 'Implementatie van het Integrated Pest Management (IPM) in de druiventeelt' van pcfruit, dat nu over nieuwe gebouwen beschikt, in samenwerking met de proeftuin te Herent, heeft als doel de wijnbouwers zo goed mogelijk te ondersteunen om geïntegreerde gewasbescherming toe te passen op een manier die voor hen geschikt en haalbaar is. De principes van geïntegreerde bestrijding moeten immers vanaf 1 januari 2014 worden toegepast volgens de Europese regelgeving. Aan dit project hebben we een subsidie van 32.000 euro toegekend.

Het VLAM is in 2013 gestart met de community, een panel van een honderdtal consumenten, om kwalitatieve studies uit te voeren. Dit panel is ter beschikking van de leden van het VLAM. Het is mogelijk dit panel een aantal vragen te stellen over de perceptie van de Vlaamse wijnbouw.

Met het eerste element kennisopbouw is er toch al heel wat gebeurd. Het tweede element is het optimaliseren van de kwaliteitscontrole met betrekking tot beschermde oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen. De kwaliteit van onze Vlaamse wijnen wordt erkend via de toekenning van beschermde oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen. Deze erkenningen genieten bescherming op Europees niveau. Sinds 1997 zijn er vijf erkenningen toegekend, namelijk de Hagelandse wijn, de Haspengouwse wijn, de Heuvellandse wijn, de Vlaamse mousserende kwaliteitswijn als beschermde oorsprongsbenaming en de Vlaamse landwijn als beschermde geografische aanduiding.

De wijnen met een beschermde oorsprongsbenaming of geografische aanduiding moeten voldoen aan een lastenboek en ondergaan elk jaar een kwaliteitscontrole. De kwaliteitscontrole omvat een chemische en organoleptische analyse. Deze kwaliteitscontrole wordt in 2013 geoptimaliseerd. De vijf bestaande erkenningscommissies zullen worden samengevoegd tot één erkenningscommissie, die tot zes keer per jaar zal samenkomen. Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) zal de organisatie van de proefsessies in de toekomst op zich nemen. Hiervoor werden de nodige middelen vrijgemaakt. Ook hier zijn we stappen vooruit aan het zetten.

Inzake promotiemogelijkheden zijn er al initiatieven gestart. Met de vzw Belgische Wijnbouwers hebben we afspraken gemaakt om de mogelijkheden te bekijken inzake Vlaamse wijnen en Belgische wijnen.

Zal ik een initiatief nemen om het areaal dat in Vlaanderen geschikt is voor wijnbouw in kaart te brengen? Om een inventarisatie te maken van het geschikte areaal moet rekening worden gehouden met de ligging en de ondergrond. Verder wordt de geschiktheid van een bepaald gebied ook bepaald door zijn microklimaat en de rassenkeuze. Een inventarisatie is allesbehalve evident en heel complex.

Bovendien zullen de wijzigende macroklimatologische omstandigheden de opportuniteiten voor wijnbouw in Vlaanderen in de toekomst nog doen toenemen en zou een areaalinschatting hier ook rekening mee moeten houden. Er wordt voorlopig dan ook afgezien van een specifieke inventarisatie van het areaal. Verder moet worden opgemerkt dat de kwaliteitslabels, met name de beschermde oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen, plaatsgebonden zijn en dus enkel geldig zijn in bepaalde afgebakende gebieden. Om wijn onder deze kwaliteitslabels te produceren moet er ook voldaan zijn aan het lastenboek. Voorlopig is het niet aangewezen een inventarisatie te maken vanwege de complexiteit en de elementen die ik heb aangevoerd.

Hoe sta ik tegenover de ambitie van het proefcentrum in Sint-Truiden om ook onderzoek naar wijndruiven te verrichten? Er zijn veel vragen om met die wijnen verder te gaan. Het praktijkcentrum voor de fruitteelt (PCF) doet reeds heel wat onderzoek naar de druiventeelt en is de spilorganisatie van het druiventeeltonderzoek in Vlaanderen. Ik verwijs hierbij naar de activiteiten in het kader van het waarnemingen- en waarschuwingennetwerk en naar het demonstratieproject 'Implementatie van IPM in de druiventeelt' uitgevoerd in samenwerking met de proeftuin in Herent. Het PCF zetelt ook in het technisch comité voor de druiven. In deze werkgroep wordt tussen de verschillende onderzoekers en de praktijkmensen afgesproken welke onderzoeksprioriteiten ze eerst dienen aan te pakken.

Ik ga ervan uit dat veel mensen ambitie hebben, dat er ook al heel wat knowhow en initiatieven worden genomen. De sector moet zich eerst beter organiseren met duidelijke doelstellingen en een en ander moet worden gereorganiseerd. Met de ervaring die ik heb in andere sectoren, moet je eerst de ondergrond en de voedingsbodem bewerken omdat daarop heel wat claims worden gelegd. Laat ons eerst resultaatgericht werken en vooruitgang boeken.

In het kader van het SALK zijn we volop bezig met 763 fiches voor een bedrag van 317 miljoen euro. Vooral dat laatste heeft velen ertoe gebracht fiches op te maken van verschillende originaliteit en envergure. In het SALK werden een vijftiental aan land- en tuinbouw gerelateerde projecten ingediend op fiches. Om de krachten te bundelen en de additionaliteit te verhogen, werden de projecten in de mate van het mogelijke samengebracht in een vijftal speerpunten, namelijk innovatie in de fruitteeltsector, versterken van de exportmogelijkheden, versterken van het Limburgse tuinbouwpotentieel, versterken van de kennisclusters, ontwikkelen van de agro- en agrovoedingsbedrijfsterreinen.

We zijn volop bezig met het bevragen van de 'relevante' Limburgse actoren. Elke minister heeft de opdracht gekregen om die 763 fiches zelf te bekijken in samenspraak met die

actoren. Dat wordt verder besproken op de ministerraad van 24 mei. Het is niet de bedoeling om met een fichebak rond te lopen in de volgende jaren, maar wel met een uitvoeringsplan op basis van strategische prioriteiten. Wat mij betreft, zijn er vijf belangrijke elementen die we uit die fiches kunnen distilleren. Die moeten concreet worden omgezet in uitvoeringsplannen.

Vorig jaar heeft het VLAM gesprekken gevoerd met de vzw Belgische Wijnbouwers over de mogelijkheden voor promotie en de mogelijkheden tot samenwerking. De wijnbouwers bepalen momenteel hun positie tegenover een samenwerking met het VLAM op het gebied van marketing en promotie. Het VLAM heeft in mei een nieuw gesprek met de vzw Belgische Wijnbouwers ingepland om de mogelijkheden tot samenwerking verder uit te werken.

We zijn bezig met dit dossier. Sinds die rondetafel hebben we al heel wat van de weg afgelegd. Nogmaals, het is belangrijk dat de sector verder met ambitie de zaken draagt en stuurt. We zullen die ambitie gaandeweg samen invullen en samen discussies beslechten, als de nodige voedingsbodem en dynamiek verder kan worden ontwikkeld.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik dank u voor uw antwoord, minister-president. Ik zou graag een kopie van uw antwoord krijgen.

Het is positief dat er al veel gebeurd is. Er is al veel overleg geweest. Er is de opleiding bij SYNTRA, de oorsprongbenadering en dergelijke.

U weet dat de interesse uit het buitenland voor de Vlaamse wijnbouw steeds toeneemt. Men weet intussen dat het hier klimatologisch alsmaar interessanter wordt. Ik vind het dan ook een beetje spijtig dat u zegt dat het voorlopig nog niet echt aan de orde zal zijn om alles te inventariseren, om ons potentieel te onderzoeken. Dat is voor de toekomst een belangrijke uitdaging. We moeten daar op tijd aandacht voor hebben in plaats van het voor ons uit te schuiven.

U zegt dat de sector zich veel beter zou moeten organiseren. Er wordt te fragmentair gewerkt, als ik u goed begrepen heb. Juist daarom zijn zij vragende partij voor de uitbouw van dat kenniscentrum wijn. Het is al goed dat er al een technische werkgroep voor de teelten bestaat. Het maken van de wijn, de vinificatie zelf, is toch ook een belangrijk aspect. Ik dring erop aan om daar de nodige aandacht aan te besteden.

In het verleden was er te weinig geld om een kenniscentrum op te richten. Het is van aanzienlijk belang voor de huidige fruittelers en de mensen die nu al inzetten op wijnbouw om daar aandacht aan te schenken. Hopelijk kunnen we in de toekomst naar een volwaardig kenniscentrum gaan.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Peeters, het is allemaal complex en het kan voortdurend wijzigen naargelang de klimatologische omstandigheden. U begrijpt dan toch dat we de prioriteiten leggen bij de zaken die we concreet kunnen aanpakken en waarmee we resultaat kunnen boeken?

U vraagt naar een inventaris, maar als de klimatologische omstandigheden een bepaalde richting uitgaan, komt heel Vlaanderen misschien in aanmerking voor de wijnbouw. We moeten ons bezighouden met concrete zaken. Het toekomstige areaal voor de wijnbouw is afhankelijk van een aantal elementen. Voorlopig doen we dat niet. First things first. Ik hoop dat u dat begrijpt.

Ik was zelf aanwezig op de rondetafel omtrent het kenniscentrum. Ik was onder de indruk. Hogescholen en universiteiten zijn daarmee bezig. We maken gebruik van de huidige kennis. Ik hoop dat u het met mij eens bent. Stel dat we een kenniscentrum oprichten – en de vraag is waar dan – en daar vijf man in steken, dan zijn we geen stap verder. We proberen eerst de

bestaande kennis te maximaliseren. We mogen de zaken niet op hun kop zetten. U beweert dat de sector een boost zal krijgen door dat kenniscentrum met vijf man, of tien man, whatsoever. Dat kost geld trouwens. Ik denk niet dat dat de juiste manier van werken is. Eerst maximaliseren wat er is, dat samenbrengen en dan nagaan welke verdere stappen er kunnen worden gezet. Nogmaals, ik sluit dat niet uit. Maar uw werkwijze lijkt me niet de juiste, omdat ik een andere volg en ervan overtuigd ben dat dat wel de juiste is.

Ik sluit het niet uit, maar de moeilijkheid van de locatie rijst onmiddellijk. Vlaams-Brabant ziet het wel zitten, West-Vlaanderen zal ook zeggen dat het bij hen kan – om Heuvelland niet te vergeten. Iedereen heeft daar zijn argumenten voor. Ik wil dat debat zo veel mogelijk vermijden, werken op het veld en resultaten boeken. Een kenniscentrum is het gevolg van hard en ambitieus werken. Er moet nog een hele weg worden afgelegd vooraleer we dat ergens kunnen onderbrengen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik wil nog een slotopmerking maken. U zegt dat u het kenniscentrum niet uitsluit. Ik pleit er hier wel voor om zo snel mogelijk over te gaan tot een kenniscentrum dat alles mee in kaart kan brengen.

Minister-president Kris Peeters: Dat heb ik begrepen.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik sta zeker niet alleen. Ook de wijnbouwsector zelf is mee vragende partij. U vindt het te vroeg of te voorbarig, maar u weet toch alleszins wel dat vanuit de sector de vraag leeft om zo snel mogelijk tot dat kenniscentrum over te gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■